

Oertekens Aan De Wand

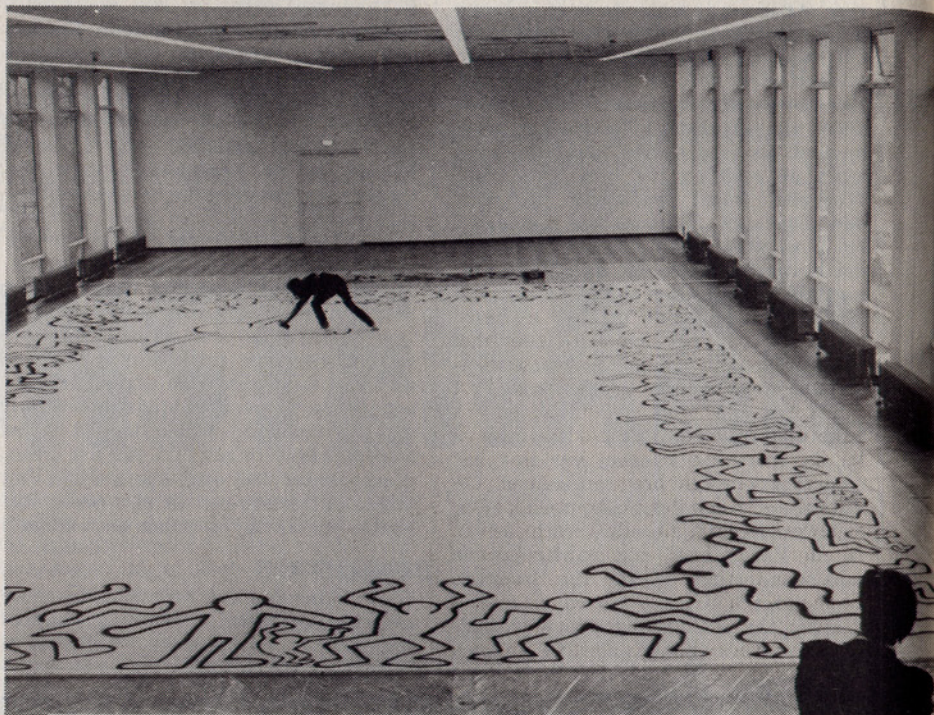
Keith Haring (28) is sinds 1981 actief als graffiti-artiest en heeft de afgelopen jaren een zekere faam opgebouwd met zijn werk. De Amsterdamse jongens van United Street Artists — USA — maken ook graffiti. Tussen hun werk bestaan wel grote verschillen. Haring tekent figuren en vormen, op de bijvoorbeeld lege, zwarte reclameborden in de New Yorkse ondergrondse. De USA, in leeftijd variërend van 16 tot 18 jaar, voorziet blinde muren en rolluiken in Amsterdam van hun doorgaans kleurrijke teksten. In opdracht van de Stadsreiniging hebben zij kortgeleden zelfs een vuilniswagen naar hun ideeën mogen bespuiten. Keith Haring is inmiddels ontdekt door de kunstwereld en een deel van de New Yorkse popscene. Hij exposeert nu in het Stedelijk Museum van Amsterdam met tekeningen en schilderijen. Ter gelegenheid van deze expositie, maakte hij enkele dagen vóór de opening nog een verse bijdrage; een buitenformaat zeildoek bespoten met de voor hem karakteristieke tekens. Geen graffiti in het geniep dus, maar gewoon op verzoek van de nieuwe directeur van het museum. Bij de totstandkoming van het werk, waren naast enkele journalisten, ook aanwezig een drietal leden van de USA: *The Joker*, *Shoe* en *Jan*. Chris Reinewald noteerde hun commentaar.

DOOR CHRIS REINEWALD

'Kijk, wat Haring doet is erg leuk, maar het is geen graffiti.'

Joker — me al voor we de nieuwe vleugel van het Stedelijk Museum binnenstappen.

Daar ligt, op de bovenverdieping een zeildoek gespannen dat vrijwel de gehele vloer bedekt. Er hangt een walm van verflucht, afkomstig uit de spuitbussen die in gebruik zijn. Haring zelf heeft daar weinig last van want hij draagt wijselijk een gasmaskertje. Strak uit de hand spuitend, hip-hopt hij — net als de figuurtjes die hij tekent — onverstoort door de kousevoeten heen en weer. Uit de eveneens door hem vrolijk beschilderde cassette-recorder klinkt een stampende

Goed, Haring maakt geen echte graffiti, wat is dat volgens de USA dan wel?

'Echte graffiti zit vol met letters en characters, zoals bij Quick, Blade en meer van die echte graffiti-artiesten uit New York.'

Desondanks presenteert Het Stedelijk Haring als graffiti-kunstenaar. En opvallend in zijn werk is juist het ontbreken van kleurige, vaak overgedecoreerde teksten. Haring maakt doodgewone poppetjes, zonder vooraf te schetsen. Die poppetjes lijken veel op Egyptische hiërogliefen, maar dan vertaald naar onze tijd. Dansende en rennende figuurtjes, blaffende honden, Mickey Mouse, Ufo's en pyramides.

Hij spuit ze trefzeker, in een handomdraai. Het enige wat hem hier in het Stedelijk van tijd tot tijd hindert is het haperen van de spuitbus. Als hij de bus opnieuw stevig schudt kan hij na wat proefspuiten weer verder. Haring heeft voor deze gelegenheid zo'n dertig spuitbussen aangeschaft; enkele felle kleuren en de rest zwart.

'Toen hij in Amsterdam was, kwam hij meteen naar ons toe. We hebben hem geholpen bij het uitzoeken van de spuitbussen. Dat verschilt namelijk per land. Je hebt hier mat, glanzend en verf die gauw

de O is een kutletter, de Q trouwens ook: omdat je het niet gewend bent, hè.'

Bij Keith Haring zijn vrijwel geen letters te bekennen. Alleen in het 'schetsboek' van de USA heeft hij een viltstifttekening met letters gemaakt: vliegende figuurtjes en een driehoek gevuld met de toverkreet Abacadabra. Haring zegt zelf dat zijn werk over het menselijk leven gaat: het positieve in de menselijke wereld. 'De kruipende babies met een stralenkrans om hun hoofdjes zijn radioactief of elektrisch geladen. Als je kruipt zit je precies tussen de twee benige, volwassen wezen en de hond in. De baby is dus een tussenvorm tussen natuur en cultuur.' Want vindt USA van dat soort verklaringen?

'Ik geloof er niks van. Als je in een museum hangt, bedenkt iemand daar een verhaaltje voor je werk. En wat zegt dat nou? D'r kan hier van alles hangen, ook veel shit. Wij hoeven echt niet zo nodig in het museum. We vinden het veel leuker geld te verdienen met opdrachten; van autoshowrooms, woningbouwverenigingen of scholen. Heb je een mooi stuk linnen dan spuiten we er een mooie graffiti op. Als je maar betaalt.'

Net zoals de graffiti, die hier in de buurt bij galerie Yaki Kornblit te zien is dus.

grote stadskunst. Wij werken naar puur Amerikaanse voorbeelden. Jan is pas nog in New York geweest en we krijgen regelmatig foto's opgestuurd van de nieuwste graffiti daar. Wij tekenen wel eens een pop. Die geef je dan een gun in zijn poten en geen stofzuiger natuurlijk.'

Dat vind je kinderachtig, maar dan zullen jullie Haring wel heel erg flauw vinden. 'Wij houden van letters, die moet je steeds vernieuwen, want voor je het weet zijn ze uit de mode. Haring vind ik eigenlijk bloemstjesbehang, maar dat doet er niks toe. Je moet zo'n tentoonstelling als dit positief benaderen, vind ik. D'r is maar één die zo werkt en dat moet je niet imiteren, want dan herkent iedereen meteen dat je Haring na-aapt.'

Keith Haring, gehuld in een T-shirt met eigen opdruk, werkt onverstoort door. Voor een verslaggever van de Haagse Post pauzeert hij even om een omslag en wat rake illustraties te maken op het thema: veilige homoseks in het Aids-tijdperk. Voorzien van een brede en een smalle viltstift — en een flesje correctielak (voor typewerk) begint hij. Er verschijnen in ijlt tempo twee lustig elkaar aftrekkende kereltjes. Haring werkt zo rap als destijds de sneltekenaars op de Dam. Klaar, terwijl u wacht. Wat trouwens zowel voor Haring's werkwijze, als de strekking van zijn illustratie opgaat. Om hem heen liggen cassettes voor de achtergrondmuziek: Grace Jones (die hij ooit eigenhandig beschilderde), de B52's, Zoolook van Jean-Michel Jarre, Soca, Salsa, Merengue en Breakdancehits en zelfs 'good old nasty Mrs Eartha Kitt'.

Voor hij in 't cafetaria een stokbroodje met snijworst en een slok Pepsi tot zich neemt, vraag ik Haring wat hij van het werk van de USA vindt:

'Hey, what is this? An interview or something?' reageert hij knorrig. 'Well, sure, I think it's pretty good, just like New York graffiti.'

Graffiti-tentoonstellingen in Amsterdam:

Keith Haring, tekeningen, schilderijen en installatie in het Stedelijk Museum. Er is ook een speciaal Haring T-shirt te koop. De tentoonstelling duurt tot 12 mei aanstaande.

Galerie Yaki Kornblit, Willemsparkweg 69 Amsterdam: wisselende Amerikaanse graffiti-kunst van onder meer Blade (t/m 10 april) en Rimmelzee, Crash, Futura 2000, Quick, NOC 167, Dondi White en Zephyr.

Galerie Riekje Zwart, van Breestraat 23, toont regelmatig Franse graffiti en 'figuration-libre' van onder meer

Tekens aan de wand (Keith Haring)

Tekens aan de wand (Keith Haring)

Bill T. Jones, London 1983, beschildering door Keith Haring / Musée d'art contemporain, Bordeaux (1985)

II FORD

HP 5

SAFETY

FILM

ILFORD

HP 5

1

1A

2

2A

3

3A

4

4A

5

5A

II FORD

HP 5

SAFETY

FILM

II FORD

HP 5

6

6A

7

7A

8

8A

9

9A

10

10A

11

11A

II FORD

HP 5

SAFETY

FI

12

12A

13

13A

14

14A

15

15A

LM

II FORD

HP 5

16

16A

17

17A

18

18A